2831 - 550/3/21
31 12 21

CENTAR ZA PORODIČNI SMEŠTAJ I USVOJENJE BEOGRAD

Strateški plan za period od 2022. do 2025. godine

Beograd, maj-avgust 2021. godine

Lista skraćenica

CSR	Centar za socijalni rad
CPSU	Centar za porodični smeštaj i usvojenje
MRZBSP	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
MBPD	Ministarstvo za brigu o porodici i demografiju
NSZ	Nacionalna služba za zapošljavanje
OCD	Organizacije civilnog društva
RZSZ	Republički zavod za socijalnu zaštitu

Sadržaj

Uvod	*4*
Metodologija	*4*
Opis konteksta	*5*
O Centru za porodični smeštaj i usvojenje, Beograd	*13*
Rezultati terenskog istraživanja	*15*
Vrednosti, vizija i misija	*20*
Opšti cilj	*22*
Strateški pravci	*22*
Specifični ciljevi, mere i aktivnosti	*23*
Monitoring, evaluacija i akcioni plan	*28*
PRILOG: Matrica Akcionog plana	*29*

I UVOD

Strateško planiranje Centra za porodični smeštaj i usvojenje, Beograd (u daljem tekstu: CPSU), utemeljeno je na institucionalnom promišljanju i planiranom donošenju dugoročnijih odluka. Strateško planiranje CPSU sadrži pokušaje anticipiranja promena u okruženju zasnovanom na individualnom znanju i institucionalnom pamćenju, kao i kreiranje strateških odluka koje ovoj instituciji omogućavaju funkcionisanje i razvoj. Proces strateškog planiranja je rezlultat institucionalnog sazrevanja CPSU.

Značajno je istaći da se strateški plan donosi u vreme kada ne postoji strategija razvoja socijalne zaštite u Srbiji. Usled ovoga strateško planiranje CPSU može se videti kao potraga za institucionalnim odgovorom na aktuelne i moguće buduće izazove u socijalnoj zaštiti u Srbiji, sve iz perspektive ove institucije, njene uloge i mandata u socijalnoj zaštiti.

II METODOLOGIJA

Strateško planiranje CPSU zasnovano je na diskursu. Svaki korak tokom izrade straškog plana ralizovan je kroz debatu i uz uzimanje u obzir više od jedne perspektive.

Strateško planiranje otpočelo je pripremnim sastancima sa direktorkom, da bi se nastavilo relevantnim diskusionim sastancima usmerenim ka analizi socijalnih aktera, SWOT analizi i identifikaciji problema. Na osnovu ove debate definisani su vizija, misija i strateški pravci razvoja, na čijim temeljima su definisani ciljevi (opšti i posebni), mere i aktivnosti.

Nacrt strateškog dokumenta dat je na komentare zaposlenima u CPSU, kao i predstavnicima drugih relevantnih organa, ustanova i organizacija.

Za strateško planiranje i izradu strateškog dokumenta angažovani su Vladan Jovanović, regionalni nezavisni konsultant u oblasti socijalne zaštite, porodičnog prava, prava deteta, medijacije, ljudskih i manjinskih prava i dr Jelena Tanasijević docentkinja na Fakultetu za medije i komunikaciju na Depertmanu za socijalni rad u Beogradu.

Sve sastanke vodili su angažovani konsultanti, pojedinačno ili u paru, a u okviru rada na ovom dokumentu korišćeni su sledeći metodi:

- analiza dokumenata (desk analiza);
- anketa putem popunjavanja upitnika;

- participativna diskusiona analiza (analiza socijalnih aktera i SWOT);
- facilitirani diskurs orijentisan ka ishodima – definisanju svih elemenata i najvažnijeg sadržaja strateškog dokumenta.

Angažovani konsultanti su, na kraju procesa, napisali strateški dokument.

III OPIS KONTEKSTA[1]

Normativni okvir

Socijalna zaštita u Srbiji zasniva se na pravnim principima definisanim Ustavom Republike Srbije, a detaljnije uređenim Zakonom o socijalnoj zaštiti i drugim propisima.

Prema odredbama člana 194. Ustava Republike Srbije[2]: "Pravni poredak Republike Srbije je jedinstven. Ustav je najviši pravni akt Republike Srbije. Svi zakoni i drugi opšti akti doneti u Republici Srbiji moraju biti saglasni sa Ustavom. Potvrđeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava deo su pravnog poretka Republike Srbije. Potvrđeni međunarodni ugovori ne smeju biti u suprotnosti sa Ustavom. Zakoni i drugi opšti akti doneti u Republici Srbiji ne smeju biti u suprotnosti sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava."

Prema Zakonu o socijalnoj zaštiti[3], socijalna zaštita je zasnovana na savremenim rešenjima koja proističu iz međunarodnih dokumenata (konvencija, ugovora, paktova i sl.), naučnih saznanja, dobre uporedne prakse, kao i rešenjima razvijenim tokom prve decenije XXI veka u okviru dinamične reforme sistema socijalne i porodičnopravne zaštite u Srbiji. Socijalna zaštita zasnovana je na principima ljudskih prava, koncipirana je kao koherentan sistem koji ima sposobnosti razvoja, samoregulacije, ali i apsorbovanja novih pristupa i rešenja. Takođe, socijalna zaštite je pluralizovana i diverzifikovana, kako na polju usluga socijalne zaštite, tako i u smislu pružalaca ovih usluga.

Iz perspektive Ustava Republike Srbije, građani i porodice kojima je neophodna društvena pomoć radi savladavanja socijalnih i životnih teškoća i stvaranja uslova za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba, imaju pravo na socijalnu zaštitu, čije se pružanje zasniva na načelima socijalne pravde, humanizma i poštovanja ljudskog dostojanstva. (član 69. stav 1.) Socijalna zaštita koncipirana je tako što se prava na socijalnu zaštitu obezbeđuju pružanjem usluga socijalne zaštite i materijalnom podrškom.

---

[1] Za potrebe ovog poglavlja korišćeni su delovi nacrta "Analize pravnog okvira sistema socijalne zaštite u kontekstu sprovođenja programa alternativnog zbrinjavanja dece i pružanja podrške porodicama u riziku od izdvajanja dece", Vladan Jovanović, jul-avgust 2021. godine.

[2] "Službeni glasnik RS", broj 98/2006

[3] "Službeni glasnik RS", broj 24/2011

Usluge socijalne zaštite su ključne za funkcionisanje socijalne zaštite. Usluge socijalne zaštite su aktivnosti pružanja podrške i pomoći pojedincu i porodici radi poboljšanja, odnosno očuvanja kvaliteta života, otklanjanja ili ublažavanja rizika nepovoljnih životnih okolnosti, kao i stvaranje mogućnosti da samostalno žive u društvu. (član 5. stav 1. Zakona o socijalnoj zaštiti)

Prema članu 20. Konvencije o pravima deteta[4]: "Dete koje je privremene ili trajno lišeno porodične sredine ili kome, u njegovom najboljem interesu, nije dozvoljeno da ostane u tom krugu ima pravo na posebnu zaštitu i pomoć države. Države članice, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima, obezbeđuju alternativno staranje za takvo dete. Takvo staranje treba da obuhvata, između ostalog, smeštaj u drugu porodicu, kafalah prema islamskom pravu, usvojenje ili, ako je neophodno, smeštaj u odgovarajuće ustanove za brigu o deci. Pri razmatranju rešenja, treba obratiti dužnu pažnju i na činjenicu da je poželjan kontinuitet u podizanju deteta, kao i na etničko, versko, kulturno i lingvističko poreklo deteta."

Prema Smernicama za alternativno zbrinjavanje dece Okvir Ujedinjenih nacija[5] s obzirom na okruženje u kojem se pruža, alternativno zbrinjavanje mogu biti, između ostalog, porodični smeštaj i drugi oblici porodičnog zbrinjavanja ili zbrinjavanja sličnog porodičnom.

Prema odredbama člana 6. Porodičnog zakona:[6] svako je dužan da se rukovodi najboljim interesom deteta u svim aktivnostima koje se tiču deteta; država ima obavezu da preduzima sve potrebne mere za zaštitu deteta od zanemarivanja, od fizičkog, seksualnog i emocionalnog zlostavljanja te od svake vrste eksploatacije; država ima obavezu da poštuje, štiti i unapređuje prava deteta; država je dužna da detetu bez roditeljskog staranja obezbedi zaštitu u porodičnoj sredini uvek kada je to moguće.

Prema članu 113. stav 3. Porodičnog zakona: "Detetom bez roditeljskog staranja u smislu ovog zakona smatra se: dete koje nema žive roditelje, dete čiji su roditelji nepoznati ili je nepoznato njihovo boravište, dete čiji su roditelji potpuno lišeni roditeljskog prava odnosno poslovne sposobnosti, dete čiji roditelji još nisu stekli poslovnu sposobnost, dete čiji su roditelji lišeni prava na čuvanje i podizanje odnosno vaspitavanje deteta i dete čiji se roditelji ne staraju o detetu ili se staraju o detetu na neodgovarajući način."

---

[4] Zakon o ratifikaciji Konvencije Ujedninjenih nacija o pravima deteta, (Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori", br. 15/90 i "Sl. list SRJ - Međunarodni ugovori", br. 4/96 i 2/97

[5] Obeležavajući 20. godišnjicu Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima deteta, dana 20.11.2009. godine Generalna Skupština Ujedinjenih nacija formalno je pozdravila izdavanje Smernica za alternativno zbrinjavanje dece.

[6] "Službeni glasnik RS", br. 18/2005, 72/2011 - dr. zakon i 6/2015

Porodičnim zakonom propisano je da je hraniteljstvo jedan od vidova porodičnopravne zaštite deteta bez roditeljskog staranja, kao i deteta pod roditeljskim staranjem koje ima smetnje u psiho-fizičkom razvoju ili je dete sa poremećajem u ponašanju. (član 113. st. 1. i 2.)

Prema Zakonu o socijalnoj zaštiti usluga smeštaja obezbeđuje se smeštajem korisnika u: 1) srodničku, hraniteljsku i drugu porodicu za odrasle i starije (u daljem tekstu: porodični smeštaj); 2) dom za smeštaj korisnika, uključujući male domske zajednice (u daljem tekstu: domski smeštaj); 3) prihvatilište; 4) druge vrste smeštaja, u skladu sa zakonom. (član 47. stav 1.) Istim zakonom propisano je da se pružanjem usluga porodičnog smeštaja deci i mladima privremeno, do završetka redovnog školovanja odnosno do navršene 26. godine života, obezbeđuju nega, zaštita i uslovi za optimalan razvoj u porodičnom okruženju; da porodični smeštaj za decu i mlade obuhvata i pripremu za povratak roditeljima, drugi stalni životni aranžman i pripremu za samostalan život; te da se porodični smešta obezbeđuje kao: 1) standardni smeštaj; 2) smeštaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku; 3) urgentni smeštaj; 4) povremeni smeštaj; 5) druga vrsta smeštaja u drugu porodicu; kao i da bliže uslove za korišćenje usluge porodičnog smeštaja, kao i druge vrste porodičnog smeštaja propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu. (čl. 48. i 49.)

Prema članu 50. stav 1. i 2. Zakona o socijalnoj zaštiti, uslugu porodičnog smeštaja prvenstveno pružaju srodnici kada je to u skladu sa najboljim interesom korisnika; a ovu uslugu može pružati i drugo lice koje je procenjeno kao podobno, koje je uspešno završilo obuku i steklo licencu za pružanje te usluge.

Prema članu 2. Pravilnika o hraniteljstvu:[7]" Hraniteljstvo je mera zaštite deteta bez roditeljskog staranja, odnosno deteta pod roditeljskim staranjem koje ima smetnje u psihofizičkom razvoju ili poremećaj ponašanja, a koje privremeno ne može da živi sa svojim roditeljima. Detetu na hraniteljstvu, obezbeđuje se, u skladu sa zakonom, adekvatan oblik hraniteljstva i hraniteljska porodica u skladu sa njegovim specifičnim potrebama i ostvarivanjem njegovog najboljeg interesa. Zasnivanjem hraniteljstva uspostavlja se odnos između deteta i hranitelja koji odgovara odnosu dete - roditelj. Hranitelji preuzimaju neposrednu brigu o detetu i imaju dužnost da se staraju o njegovom zdravlju, razvoju, vaspitanju i obrazovanju, a u cilju njegovog osposobljavanja za samostalan život i rad." U ovom pravilniku propisani su brojni standardi za hranitelje, kao i oblasti i teme u okviru utvrđivanja opšte podobnosti hranitelja. Brojni faktori koji opredeljuju stručne radnike u okviru procene prvenstveno se odnose na motivaciju, emocionalne statuse i potencijale lica za obezbeđenje najboljih uslova za rast i razvoj deteta, tj. za ostvarenje najboljeg interesa deteta.

[7] "Službeni glasnik RS", broj 36/2008

Istim pravilnikom, članom 3. uređeni su oblici hraniteljstva: "Polazeći od specifičnih potreba deteta bez roditeljskog staranja i uslova potrebnih za njihovo zadovoljavanje, primenjuju se sledeći oblici hraniteljstva: 1) standardno hraniteljstvo - zadovoljava potrebe deteta urednog psihofizičkog razvoja za koje je procenjeno da je primena hraniteljstva u njegovom najboljem interesu i koje se u hraniteljsku porodicu smešta na kraći ili duži vremenski period; 2) specijalizovano hraniteljstvo - zadovoljava potrebe deteta sa smetnjama u psihofizičkom razvoju, izraženim zdravstvenim teškoćama ili poremećajem ponašanja, za koje je procenjeno da je primena hraniteljstva u njegovom najboljem interesu i koje se u hraniteljsku porodicu smešta na kraći ili duži vremenski period; 3) urgentno hraniteljstvo - primenjuje se u hitnim situacijama kada je došlo do napuštanja deteta od strane roditelja, grubog zanemarivanja ili zlostavljanja deteta ili kada su roditelji sprečeni da brinu o detetu zbog teške bolesti ili smrti. Traje do razrešenja krizne situacije u porodici ili do primene odgovarajuće mere zaštite u skladu sa najboljim interesima deteta; 4) povremeno hraniteljstvo - primenjuje se za dete sa razvojnim ili zdravstvenim teškoćama, koje živi u biološkoj ili hraniteljskoj porodici i koje se smešta u drugu hraniteljsku porodicu na kraći period u cilju predaha i očuvanja kapaciteta hraniteljske, odnosno biološke porodice za dalju brigu o detetu i preveniranja kriznih situacija koje mogu da ugroze funkcionalnost porodice. Povremeno hraniteljstvo primenjuje se i za dete uzrasta iznad 10 godina koje je na dužem smeštaju u ustanovi za decu bez roditeljskog staranja, u cilju sticanja iskustva porodičnog modela života i pripreme za samostalan život. Hranitelji, po pravilu, neposredno brinu o detetu, u svom stambenom prostoru, a izuzetno, kada je to u najboljem interesu deteta, u stambenom prostoru deteta. Kada hranitelji neposredno brinu o detetu u stambenom prostoru koji pripada detetu, ugovorom o hraniteljstvu utvrđuju se i posebni uslovi koji se odnose na troškove korišćenja i održavanja stana." Drugi oblici hraniteljstva iz ovog člana, osim standardnog hraniteljstva, tokom godina po donošenju ovog pravilnika nisu postali deo prakse u dovoljnoj meri, a takođe u ovom pravilniku niti u nekom drugom podzakonskom aktu nisu detaljnije uređeni kao što je to slučaj sa standardnim hraniteljstvom.

Uredbom o mreži ustanova socijalne zaštite[8] utvrđuje se mreža ustanova socijalne zaštite koje pružaju usluge domskog smeštaja i centara za porodični smeštaj i usvojenje koje osniva Republika Srbija odnosno autonomna pokrajina, i bliže se uređuju prostorni raspored i delatnost ustanova koje pružaju usluge domskog smeštaja, njihovi kapaciteti i grupe korisnika. Centar za porodični smeštaj i usvojenje, saglasno Zakonu: 1) vrši pripremu, procenu i obuku budućih hranitelja i usvojitelja; 2) pruža podršku hraniteljima, odnosno porodicama koje pružaju uslugu porodičnog smeštaja i usvojiteljima; 3) izveštava centar za socijalni rad o radu hranitelja i funkcionisanju porodica koje pružaju uslugu porodičnog smeštaja i predlažu mere radi otklanjanja eventualnih propusta; 4)

[8] "Službeni glasnik RS", br. 16/2012 i 12/2013

obavlja druge poslove, u skladu sa Zakonom i drugim zakonima i na zakonu zasnovanim propisima.

Pravilnikom o organizaciji, normativima i standardima rada centra za oscijalni rad[9] uređuje se obavljanje delatnosti centra za socijalni rad u vršenju javnih ovlašćenja, i to: organizacija, normativi i standardi stručnog rada i sadržaj i način vođenja evidencije o korisnicima i dokumentacije o stručnom radu.

Prilikom stateškog planiranja učesnici su imali u vidu naročito sledeća dokumenta.

1) **Domaće strategije i akcione planove**, od kojih ističemo: Akcioni plan za Poglavlje 23; Strategiju prevencije i zaštite od diskriminacije i Akcioni plan za sprovođenje ove strategije; Strategiju za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Republici Srbiji za period od 2016. do 2025. godine; Opšti protokol za zaštitu dece od zlostavljanja i zamarivanja; Posebni protokol za zaštitu dece u ustanovama socijalne zaštite od zlostavljanja i zanemarivanja i Posebni protokol o postupanju centara za socijalni rad - organa starateljstva u slučajevima nasilja u porodici i nad ženama u partnerskim odnosima; Nacrt Strategije socijalne zaštite u Republici Srbiji za period od 2019. do 2025. godine.

2) **Unutrašnje propise** od kojih izdvajamo: Zakon o socijalnoj zaštiti i pripadajuća podzakonska akta za njegovo sprovođenje; Porodični zakon i pripadajuća podzakonska akta za njegovo sprovođenje; Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom; Zakon o zabrani diskriminacije; Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina; Zakon o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivinopravnoj zaštiti maloletnih lica.

U vreme izrade ovog strateškog dokumenta, CPSU je naročito imao u vidu one nacionalne strategije i akcione planove koji imaju poseban kapacitet za proces evropskih integracija, a čije je vrednosti, principe i rukovodeće norme ugradio, kako u deklarativne, tako i razvojne i programske elemente svog strateškog dokumenta.

Socijalna zaštita, porodični smeštaj i Centar za porodični smeštaj i usvojenje

Strategija razvoja socijalne zaštite (2005-2009) definisala je smernice za budućnost baveći se uzrocima, a ne samo posledicama socijalnih izazova u društvu i predstavlja deo sveobuhvatnog razvoja Srbije usmerenog na izgradnju uspešnog, ali i pravednog društva u kome vlada solidarnist i jednakost šansi. Po isticanju vremena na koje se odnosi ovaj strateški dokument, nije doneta nova strategija. Važno je istaći da nikada nije

[9] "Službeni glasnik RS", br. 59/2008, 37/2010, 39/2011 - dr. pravilnik, 1/2012 - dr. pravilnik, 51/2019 i 12/2020

usvojen akcioni plan za sprovođenje ove strategije, iako se nesporno da se tokom perioda na koji se ova strategija odnosila, sistemski radilo na njenoj realizaciji.

Osnivanje centara za porodični smeštaj i usvojenje bio je deo širih reformskih zamisli i koncepcije inovacija socijalne zaštite u Srbiji. Ideja o centrima za porodični smeštaj i usvojenje proistekla je iz potrebe da se u okviru socijalne zaštite u Srbiji razvije obuhvatan sistem kvaliteta, regulatorni sistem, kao i da se unapredi sistem alternativnog zbrinjavanja dece.

Sistem socijalne zaštite u Srbiji, donošenjem aktuelnog Zakona o socijalnoj zaštiti, postavljen je na značajno drugačiji način od onog koji je normativnopravno bio uređen prethodnim zakonom, Zakonom o socijalnoj zaštiti i obezbeđivanju socijalne sigurnosti građana (1991).

Socijalna zaštita je utemeljena na drugačijoj paradigmi, sa sledećim najvažnijim karakteristikama:

- u značajnoj meri počiva na uslugama socijalne zaštite;
- postupak koji se vodi u centrima za socijalni rad, prvenstveno je postupak procene potrebe korisnika za konkretnom uslugom socijalne zaštite
- usluge socijalne zaštite pružaju se u ovlašćenim organizacijama (pružaocima usluge), koje mogu biti ustanove socijalne zaštite, ali i organizacije koje su registrovane u drugim formama, tj. kao udruženja (nevladine organizacije), privredni subjekti (društva lica i društva kapitala), preduzetnici, druge ustanove odnosno javne službe.

U ovakvom sistemu bila su potrebna sasvim drugačija institucionalna infrastrukturna rešenja, u koja spadaju i cenri za porodični smeštaj i usvojenje.

Kada postoji mogućnost da različite organizacije pružaju usluge socijalne zaštite, onda su potrebni mehanizmi za održavanje i unapređenje sistema kvaliteta i regulatorni mehanizami koji omogućavaju funkcionisanje takvog sistema.

Ti mehanizmi sačinjeni su od:

- minimalnih standarda usluga socijalne zaštite;
- licenciranja organizacija koje pružaju usluge socjalne zaštite;
- licenciranja profesionalaca (stručnih radnika) koji u okviru organizacija socijalne zaštite rade na pružanju usluga socijalne zaštite,
- akreditacije programa obuke i programa pružanja usluga socijalne zaštite.

Zaštita dece bez roditeljskog staranja, u oba svoja vida, porodičnopravnoj i socijalnozaštitnoj, u Srbiji je tokom proteklih decenija prolazila kroz različite faze.

Porodičnopravna zaštita ima višedecenijski kontinuitet primenom instituta starateljstva, usvojenja i hraniteljstva. Sva ova tri vida porodičnopravne zaštite tokom vremena su pretrpela promene, kako kroz normativne izmene propisa, tako i u vidu promena na polju stručne metodologije i prakse. U segmentu socijalne zaštite prepoznatljiva je najpre dominacija domskog smeštaja dece bez roditeljskog staranja, a zatim počev od 2001. godine potraga za alternativnom brigom o deci: razvojem porodičnog smeštaja i njegovom diverzifikacijom koja se preplitala sa razvojem različitih vidova hraniteljstva kao oblika porodičnopravne zaštite deteta bez roditeljskog staranja. Na ovom polju dolazilo je i do institucionalnih promena, zakonskim prepoznavanjem centara za porodični smeštaj i usvojenje, osnivanjem ovih centara i njihovim saradničkim odnosom sa centrima za socijalni rad. Razvijene su stručno-metodološke inovacije na terenu procene potencijalih hranitelja, njihove pripreme, podrške, praćenja itd.

Različite inicijative karakterisale su Srbiju i razvijale se na nacionalnom nivou, delom autentično, a delom podstaknute stranim iskustvima, u proteklih dvadesetak godina. Najprisutnije su bile u prvoj polovini prve decenije ovog veka - kada je dinamizam promena i inovacija indukovao normativne, institucionalne i stručno-metodološke izmene. Posledice ovih izmena osećaju se i danas, mada je odavno sila inercije oslabila i već se primećuje odsustvo zamajca za nastavak promena koje bi prepoznavale i pratile razvojne potrebe samog instituta haniteljstva, hranitelja i dece bez roditeljskog stranja.

Pravilnik o hraniteljstvu donet je još 2008. godine, kao proizvod dotadašnjih reformskih aktivnosti u oblasti porodičnopravne i socijalne zaštite, u sklopu organizovanog i sistemskog rada na deinstitucionalizaciji, izmeštanju dece i mladih iz ustanova socijalne zaštite, preveniranju smeštaja u institucije i obezbeđenja smeštaja u hraniteljskim porodicama. Prema podacima iz tog vremena koji su lako dostupni, može se videti da je drastično bio smanjen broj dece bez roditeljsog staranja na institucioanlnom smeštaju, a povećan njihov broj u hraniteljskim porodicama. Ova promena desila se kada su u pitanju deca bez roditeljskog staranja, ali, nažalost, ne i u odnosu na decu sa smetnjama u razvoju. Specijalizovano hraniteljatvo nikada nije u Srbiji razvijeno u dovoljnoj meri da bi se boravak u institucijama ove dece zamenio boravkom u porodičnom okruženju (hraniteljskim porodicma).

Po donošenju Zakona o socijalnoj zaštiti (2011) godine postojale su inicijative za donošenje novog Pravilnika o hraniteljstvu i porodičnom smeštaju, kojim bi se u hraniteljstvo i porodični smeštaj normativno usaglasili sa zakonskih mogućnostima, ali u koji bi se integrisala i inovativna rešenja i otklonile prepreke koje postoje u pravilniku iz 2008. godine. Nacrt novog Pravilnika o hraniteljstvu i porodičnom smeštaju razvijen je još 2013. godine, ali do sada (2021) nije usvojen od strane resornog ministra.

Nakon vremena uspona hraniteljstva, državne kampanje za promovisanje hraniteljstva, sistemske podrške razvoju hraniteljstva i insvestiranja stručniih i drugih resursa u

hraniteljstvo, došlo je do usporavanja i zastanka, a potom su primetne pojave povratnog talasa: izmeštanja hraniteljstva kao poželjne opcije iz fokusa i ne sasvim eksplicitene ali prepoznatljive intencije ka reinstitucionalizaciji. Tokom 2014. godine broj dece novih korisnika domskog smeštaja bio je 228, a dece novih korisnika porodičnog smeštaja 1062; u 2015. godini ovaj odnos bio je 124:851; u 2016. godine odnos je bio 160:800. (Izvor MRZBSP). Prema Izveštajima Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu: 61% dece koja su u toku 2017. godine izdvojena iz porodica, smeštena su u porodični smeštaj; 56% dece koja su u toku 2018. godine izdvojena iz porodica, smeštena su u porodični smeštaj; 52,0% izdvojene dece je u 2019. godini smešteno u porodični smeštaj.

Porodični smeštaj dece odnosno hraniteljstvo je složen sistem društvenog tkanja u okviru brige o deci bez roditeljskog staranja. Zahteva kompleksna prilagođavanja u pravno-normativnom, institucionalnom i organizacionom pogledu, kao i kontinuirane napore održavanja "hladnog pogona" infrastrukture koju čine: resorno ministarstvo odnosno resorna ministarstva (za poslove socijalne zašite i poslove brige o poredici), centri za socijalni rad, centri za porodični smeštaj i usvojenje, organizacije civilnog društva (udruženja), teoretičari i stručnjaci iz akademske zajednice sa univerziteta i vanuniverzitetskog ekspertskog miljea, profesionalci praktičari, organizacije državni službenici, stručni radnici, pružaoci usluga socijalne zaštite, ali i tzv. laička javnost iz koje se regrutuju oni koji su uslov *sine qua non* hraniteljstva - hraniteljice/hranitelji.

Sistem socijalne i porodičnopravne zaštite dece bez roditeljskog staranja aktuelno je, što nije nikakva novost i nije karakteristično samo za aktuelni trenutak, izložen i problemu nedostatka kadrova, nemogućnosti zapošljavanja (angažovanja) novih stručnjaka odnosno profesionalaca koji tokom vremena tek treba da postanu stručnjaci u centrima za socijalni rad i centrima za porodični smeštaj i usvojenje, nedovoljne prisutnosti hraniteljatva u javnom i medijskom prostoru na način koji bi motivisao građanke i građane da se zainteresuju za hraniteljstvo i postanu hranitelji. Svi ovi faktori prestavljaju limite ne samo za razvoj hraniteljstva u Srbiji, već i za njegovo održavanje na kakvom-takvom prihvatljivom nivou. Kad kažemo "prihvatljivom nivou" mislimo da nivo prihvatljivosti koji omogućava bezbedno, sigurno i podsticajno alternativno porodično okruženje za decu bez roditljskog staranja u hraniteljskim porodicama.

IV O CENTRU ZA PORODIČNI SMEŠTAJ I USVOJENJE

Odlukom Vlade Republike Srbije[10] osnovan je Centar za porodični smeštaj dece i omladine Beograd. Ovaj centar osnovan je radi organizovanja i neposrednog vršenja

[10] Odluka o osnivanju Centra za porodični smeštaj dece i omladine Beograd", Službeni glasnik RS", broj 58 od 6. juna 2008. godine.

smeštaja dece i omladine bez roditeljskog staranja i dece ometene porodičnim prilikama, dece sa smetnjama u razvoju i dece sa poremećajem ponašanja u hraniteljske porodice, kao i radi vršenja uvida u rad i pružanja stručne pomoći hraniteljskim porodicama kojima su deca poverena na hraniteljstvo, pružanja stručne pomoći, vršenja stručnog usavršavanja zaposlenih na poslovima hraniteljstva i koordiniranja rada radnih jedinica centra za porodični smeštaj u centrima za socijalni rad.

Centar za porodični smeštaj i usvojenje je pravni sledbenik Centra za porodični smeštaj dece i omladine Beograd, čiji su naziv, delatnost i prostorni raspored usklađeni sa Zakonom o socijalnoj zaštiti i Uredbom o mreži ustanova socijalne zaštite.[11] CPSU svoju delatnost obavlja za teritoriju grada Beograda, Mačvanskog i Kolubarskog upravnog okruga.

CPSU je ustanova socijalne zaštite koja, u skladu sa zakonom koji uređuje oblast socijalne zaštite i zakonom koji uređuje porodične odnose, kao i propisima donetim za njihovo sprovođenje: 1) vrši pripremu, procenu i obuku budućih hranitelja i usvojitelja; 2) pruža podršku hraniteljima odnosno porodicama koje pružaju uslugu porodičnog smeštaja i usvojiteljima; 3) izveštava centar za socijalni rad o radu hranitelja i funkcionisanju porodica koje pružaju uslugu porodičnog smeštaja i predlaže mere radi otklanjanja eventualnih propusta; 4) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Delatnost CPSU prema Statutu je:

1. promocija i razvoj porodičnog smeštaja odnosno hraniteljstva za decu i mlade;
2. razvijanje različitih oblika hraniteljstva i regrutovanje dovoljnog broja hraniteljskih porodica;
3. procena potencijalnih hranitelja odnosno pružaoca usluge porodičnog smeštaja;
4. priprema i obuka potencijalnih hranitelja odnosno pružaoca usluge porodičnog smeštaja;
5. donošenje odluke o opštoj podobnosti budućih hranitelja i usvojitelja i izdavanje licence hraniteljima za pružanje usluge porodičnog smeštaja, u skladu sa zakonom ;
6. ponovna procena podobnosti hranitelja i produžavanje, odnosno oduzimanje licence;
7. praćenje rada hranitelja, odnosno pružaoca usluge porodičnog smeštaja i ostvarivanje svrhe smeštaja korisnika;
8. procena potreba korisnika i hraniteljskih porodica i planiranje usluga podrške;
9. pružanje podrške hraniteljima odnosno porodicama koje pružaju uslugu porodičnog smeštaja;
10. zaključivanje ugovora sa hraniteljskim porodicama;

[11] „Službeni glasnik RS“ , broj 16/12.

11. razvijanje i realizovanje različitih programa obuke hranitelja i unapređivanja njihovih kompetencija;
12. priprema i podrška deci i mladim osobama na porodičnom smeštaju za povratak u biološku porodicu ili neki drugi životni aranžman;
13. izveštavanje centra za socijalni rad o funkcionisanju porodica koje pružaju uslugu porodičnog smeštaja i predlaganje mera radi otklanjanja eventualnih propusta;
14. rešavanje pritužbi korisnika odnosno njihovih zakonskih zastupnika na način pružanja usluge porodičnog smeštaja i preduzimanje mera za prevazilaženje problema;
15. vođenje baze podataka o hraniteljstvu i vođenje evidencije i dokumentacije o porodičnom smeštaju;
16. procena potencijalnih usvojitelja;
17. priprema i obuka potencijalnih usvojitelja;
18. pružanje podrške usvojiteljima i deci tokom perioda međusobnog prilagođavanja i izveštavanje centra za socijalni rad;
19. pružanje podrške usvojiteljskim porodicama u situacijama krize;
20. praćenje i proučavanje potreba za porodičnim smeštajem i kvaliteta zaštite korisnika na porodičnom smeštaju;
21. učešće u istraživanjima i projektnim aktivnostima u oblasti porodičnog smeštaja i usvojenja;
22. izrada i izdavanje publikacija o porodičnom smeštaju i usvojenju;
23. informisanje, promocija i organizacija konferencija i seminara u oblasti porodičnog smeštaja i usvojenja;
24. izrada informativnih i edukativnih materijala za hranitelje i usvojitelje i stručne literature
25. ostale aktivnosti od značaja za unapređivanje i razvoj porodičnog smeštaja i usvojenja.

Značajno je napomenuti da do sada nisu preuzeti poslovi izdavanja licence, ukidanja licence, zaključivanja ugovora sa hraniteljima, kao ni poslovi iz oblasti usvojenje.

CPSU je organizovan u sledeće organizacione celine: 1) Kancelarija direktora Centra; 2) Služba za praćenje i podršku deci i hraniteljskim porodicama; 3) Služba za procenu i obuku hraniteljskih porodica i razvoj hraniteljstva. U okviru Službe za praćenje i podršku deci i hraniteljskim porodicama, formirane su dve radne jedinice za obavljanje poslova van sedišta Centra i to: 1) Radna jedinica Valjevo; i 2) Radna jedinica Loznica. U okviru radne jedinice Loznica formirana je kancelarija za opštine Šabac, Bogatić i Vladimirci.

V REZULTATI TERENSKOG ISTRAŽIVANJA

Istraživanje je sprovedeno kreiranjem upitnika, te njihovom distribucijom, popunjavanjem i prikupljanjem odgovora koji su analizirani i iz njih izvedeni odgovarajući zaključci. U okviru istraživanja korišćena su dva upitnika, jedan za hraniteljice odnosno hranitelje, a drugi za partnerske organizacije CPSU i institucije.

Istraživanje je sprovedeno da bi se obezbedilo upoznavanje sa stavovima i uvidima socijalnih aktera koji su važni za funkcionisanje CPSU, kako bi CPSU na temelju tih inputa imao jače i jasnije osnove za planiranje svojih aktivnosti i saradnje sa akterima u sistemu socijalne zaštite.

Analizom podataka dobijenih iz istraživanja CPSU je dobio mogućnost da bolje sagleda svoju ulogu iz perspektive hranitelja i partnerskih organizacija.

Istraživanje je obavljeno tokom maja i juna meseca 2021. godine.

Rezultati analize dobijenih podataka za grupu hranitelja

U anketi je učetvovalo 11 hranitelja. Od toga 10 hranitelja se bavi hraniteljstvom duže od 5 godina, dok se samo 1 hranitelj bavi između 2 i 5 godina. Imajući u vidu broj godina bavljenja hraniteljstvom možemo zaključiti da hranitelji imaju višegodišnje iskustvo ne samo u oblasti brige o deci, već i saradnje sa CPSU, što njihove tvrdnje čini relevantnim.

Iz ove grupe hranitelja njih 10 brine o jednom detetu, dok jedan hranitelj brine o dvoje dece. U ovom uzorku nije bilo hranitelja koji brinu o troje ili više dece.

Na pitanje da ocene kvalitet podrške koju dobijaju od strane savetnika svih 11 hranitelja je dalo najvišu ocenu – 5. Po pitanju edukacija koje hranitelji pohađaju njih 9 se izjasnilo da su im veoma korisne i dalo ocenu 5, dok se dvoje izjasnilo da su korisne i dalo ocenu 4. Celokupnu saradnju sa Centrom za porodični smeštaj i usvojenje 10 hranitelja je ocenilo najvišom ocenom 5, dok je jedan hranitelj zaokružio ocenu 4. Niko nije dao nižu ocenu ni za jednu od ovih tvrdnji, što povtrđuje da prepoznaju značaj podrške koju dobijaju od strane institucije, kao i kvalitet usluge i zadovoljstvo saradnjom.

Na kraju upitnika hraniteljima je data mogućnost da navedu preporuke za unapređenje kvaliteta podrške koju pruža CPSU Beograd. Kao najznačajnije tvrdnje mogu se izdvojiti:

- Visok stepen zadovoljstva saradnjom sa savetnicima i prepoznavanje značaja podrške koju dobijaju od njih („jer su do sada imali odgovore na sva naša pitanja ili su se angažovali da odgovore pronađu"; „s naše strane preporuke su odlične, saradnja sa

porodičnim smeštajem je jako kvalitetna što se naše porodice tiče"; „bilo je lepih i teških trenutaka i u svakom trenutku sam mogla to podeliti sa savetnikom koji mi je ogromna podrška i oslonac"), ali i preporuka da „isti savetnik ostane angažovan dugoročnije, kako bi kontinuitet bio postignut" (ova porodica je navela da su za skoro 5 godina bavljenja hraniteljstvom promenili savetnika);

- Preporuka da edukacije budu ciljane za uzrasnu grupu deteta o kome hranitelj brine;
- Preporuka da se organizuju susreti sa drugim hraniteljima radi razmene iskustava;
- Potreba da hranitelji dobijaju više informacija o radu i aktivnostima CPSU, kao i uključivanje hranitelja u rad i aktivnosti institucije;
- Organizovanje susreta dece na hraniteljstvu poput izleta, kampova i dr.
- Preporuka hranitelja da se ukine radna sveska hrantelja;
- Da se zagovara podrška mladima kada se osamostaljuju u domenu zaposlenja;
- Jedan od učesnika prepoznao je da je potrebno „malo više poverenja u pojedine hranitelje", što može ukazivati na potrebu jačanja odnosa poverenja između savetnika i hranitelja, ali sa druge strane i dodatni rad sa hraniteljima kako bi razumeli ulogu, granice uloge i odgovornosti savetnika za hraniteljstvo.

Rezultati analize dobijenih podataka za grupu partnerskih institucija i organizacija

U anketi su učestvovali predstavnici različitih institucija i organizacija koje sarađuju sa CPSU: predstavnici Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu, Centra za socijalni rad „Kolubara" u Valjevu, Centra za zaštitu odojčadi, dece i omladine, Prihvatilište za decu Beograda, " Fice Srbija", organizacije civilnog društva „SOS Dečija sela Srbija". Predstavnici iz ovih institucija i organizacija, izuzev iz Prihvatilišta za decu Beograda, su naveli da imaju saradnju sa Centrom za porodični smeštaj i usvojenje Beograd i to u domenu obavljanja stručnih poslova iz oblasti zaštite dece bez roditeljskog staranja, saradnju kroz projekte, saradnju u delu organizacije zajedničkih skupova i edukacija, razmena iskustava, podrška mladima kroz zajedničke aktivnosti. Jedan od učesnika koji je zaposlen u instituciji za smeštaj dece iz Beograda je naveo da imaju značajnu saradnju prilikom izmeštanja dece iz hraniteljske porodice i smeštaja u instituciju. Isti učesnik je takođe primetio da nije bilo smeštaja dece iz ustanove u kojoj radi u hraniteljske porodice, te je izostala saradnja u tom domenu u protekle tri godine. Ova konstatacija može biti značajna u smislu daljeg istraživanja zbog čega nije bilo smeštaja dece iz institucije u kojoj je zaposlen u hraniteljske porodice. Imajući u vidu ostale nalaze koji proizilaze iz ovog upitnika može se pretpostaviti da je razlog za to nedostatak raspoloživih hraniteljskih porodica, kao i činjenica da je prioritet smeštaj dece do tri godine što je u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti. Pored toga, konstatacija predstavnika Prihvatilišta za decu Beograda da nemaju neposrednu saradnju sa CPSU-om takođe upućuje na razmišljanje o mogućnostima za proširenje saradnje.

Na pitanje o značaju hraniteljstva kao oblika alternativnog staranja o deci svi učesnici su se složili da je njegov značaj nesporan i da predstavlja najbolji oblik zaštite za decu bez roditeljskog staranja. Takođe su prepoznali da predstavlja „ključnu kariku u procesu deinstitucionalizacije", da je neophodno njegovo promovisanje i razvoj. Jedan od učesnika je prepoznao i značaj i potrebu širenja usluge na oblast zbrinjavanja odraslih i starih u okviru porodičnog smeštaja. Takođe, pored toga što su prepoznali pozitivne strane hraniteljstva, prepoznata je i zabrinutost u smislu primetnosti da je „koncept hraniteljstva u sve većoj krizi kao i da postoji rizik da se napredak koji je postignut u poslednjih 10-15 godina u ovoj oblasti uruši".

Svi učesnici su prepoznali da se kroz angažman institucije/organizacije u kojoj rade može doprineti promociji vrednosti hraniteljstva i to u različitim aspektima:

- Sprovođenje zajedničkih promotivnih aktivnosti sa centrom za socijalni rad i kroz to informisanje javnosti o ovoj vrsti usluge;
- Realizacija obuka;
- Podrška deci, biološkim roditeljima i hraniteljima kroz zajednički i usaglašen rad CSR, CPSU, institucije za smeštaj dece;
- Jedan predstavnik CSR smatra da ustanova može doprineti promociji vrednosti hraniteljstva samim neposrednim radom stručnih radnika na terenu;
- U saradnji sa svim profesionalcima potrebno je isticati značaj porodičnog smeštaja i postaviti kao „kao prioritetni oblik zaštite" (predstavnik institucije za smeštaj dece bez roditeljskog staranja);
- Iznošenje pozitivne prakse hraniteljstva u drugim institucijama i kroz to promocija vrednosti haniteljstva;
- Održavanje kontakta sa bivšim hraniteljima
- Zajedničkim promišljanjem o unapređenju saradnje između institucije i CPSU, posebno deljenjem resursa kao što su volonteri, partneri u zajednici, projekti, edukacije;
- Uzajamnom podrškom među institucijama i organizacijama;
- Nastavne aktivnosti afirmisanjem hraniteljstva kod studenata;
- Kroz aktivno zagovaranje i promovisanje prava deteta da odrasta u biološkoj porodici, a ukoliko nije moguće da mu se obezbedi smeštaj koji je najbliži porodičnom okruženju, odnosno u hraniteljskoj porodici;
- Medijsko informisanje i promena paradigme „o radu za i zbog para" kada je u pitanju briga o deci na hraniteljstvu.

Na pitanje o očekivanjima od CPSU u narednom periodu, učesnici su izjavili sledeće:

- „Nastavak saradnje i proširenje spektra zajedničkih aktivnosti"

- Dalji rad CPSU na aktivnoj promociji i razvoju hraniteljstva, pre svega u oblastima koje se tiču razvoja specijalizovanog hraniteljstva i zajednički rad u ovoj oblasti sa organizacija civilnog sektora;
- Povećanje kapaciteta za smeštaj, veći broj raspoloživih porodica za smeštaj dece, posebno iz prihvatilišta;
- Timsko okupljanje predstavnika različitih institucija i razmena i zajedničko unapređenje celokupne oblasti;
- Razvijanje urgentnog, povremenog i specijalizovanog hraniteljstva;
- Obuka hraniteljskih porodica za smeštaj dece sa razvojnim smetnjama;

- Preuzimanje poslova koji se odnose na oblast.

Povezano sa prethodnim pitanjem, sledeće se odnosilo na davanje predloga u kojim oblastima je potrebno unaprediti rad CPSU Beograd. Učesnici su to videli ovako:

- Povećanje broja zaposlenih u cilju unapređenja kvaliteta usluge;
- Bolja saradnja sa organom starateljstva, posebno u delu premeštaja dece iz ustanove u hraniteljsku porodicu (ovde je prepoznato „da deca u ustanovi često prerastu uzrast u kom je značajno da borave u porodičnom okruženju");
- Komunikacija dece u ustanovi sa bivšim hraniteljima;
- Više autonomije i nezavisnosti u procesu donošenja odluka od strane resornog Ministarstva, što bi značilo da su „tačke za unapređenje više usmerene na Ministarstvo nego na CPSU";
- Promocija u javnosti koja bi bila dobro pripremljena, kroz to promena pogrešne slike o hraniteljstvu „koja se ciljano izgrađuje kroz fragmente neuspešnih slučajeva koji su malobrojni, ali masovno zloupotrebljavani";
- „Trebalo bi zajedno sa svim donosiocima odluka, Ministarstvima i drugim relevantnim institucijama i organizacijama napraviti zajedničku platformu i novi značajan iskorak, kako bi se za početak očuvalo sve ono što je dobro urađeno u prethodnom periodu u oblasti razvoja hraniteljstva".

Zaključci povodom rezultata terenskog istraživanja

Na osnovu rezultata dobijenih kroz upitnik može se zaključiti da obe grupe i hranitelji i predstavnici partnerskih institucija i organizacija vide CPSU Beograd kao značajnu instituciju, a saradnju procenjuju kao pozitivnu. Pored toga, i hranitelji i predstavnici partnerskih institucija vide mogućnosti za unapređenje usluge smeštaja u hraniteljskoj porodici. Takođe, može se zaključiti da je potrebno povećati broj raspoloživih hraniteljskih porodica, a u skladu sa tim razvijati i tzv."izlazne strategije" kako se deca ne bi

dugoročno zadržavala na smeštaju u hraniteljskoj porodicni čime se ozbiljno umanjuju kapaciteti za prijem dece za koju postoji potreba za smeštajem, a hraniteljstvo pretvara u dugoročan oblik brige. Povezano sa tim, potrebno je i obezbediti kampanju kroz koju će se promovisati vrednosti hraniteljstva i kroz to obezbediti nove hraniteljske porodice.

VI VREDNOSTI, VIZIJA I MISIJA

Vrednosti

Vrednosti na kojima se temelji funkcionisanje CPSU su: uvažavanje, odgovornost, kompetentnost, participativnost, transparentnost i proaktivnost.

Uvažavanje

CPSU deluje tako da se njen rad uvažava i poštuje uloga u sistemu socijalne zaštite. CPSU doprinosi stvaranju ambijenta za zajednički rad i delovanje svih svojih članova, kao i drugih aktera sa kojima se susreće i sarađuje prilikom svog funkcionsanja.

Važno je stvaranje ambijenta u kome su struka i sistem socijalne zaštite prepoznati, uvaženi i poštovani u zajednici.

Odgovornost

CPSU zastupa stav da je potrebno delovati u skladu sa preuzetim obavezama tako da budu podržani dogovoreni ciljevi, uz upotrebu adekvatnih sredstva za njihovo ostvarenje u propisanom odnosno dogovorenom roku, u skladu sa zakonom.

Kompetentnost

Organizaciona kultura CPSU zasnovana je na distribuciji obaveza koje odgovaraju znanju, iskustvu i veštinama profesionalaca.

Participativnost

U donošenju odluka učestvuju organi i zaposleni u CPSU, u skladu sa svojom nadležnošću, kompetencijama i ulogama u organizacionoj strukturi.

Transparentnost

Sve odluke koje se donose tokom funkcionisanja CPSU, dostupne su onima kojih se tiču.

Blagovremeno su informisani o odlukama, svi na koje se odluke odnose.

Proaktivnost

CPSU treba da bude aktivan u kreiranju politika u socijalnoj zaštiti i donošenju odluka koje se tiču njegove uloge i mandata.

CPSU podstiče transtaprntnost u vođenju javnih politika iz domena svoje nadležnosti.

Vizija

Odrastanje dece u porodičnom okruženju koje im pruža podršku i podsticaje za razvoj potencijala.

Misija

Izgradnja sistema zaštite dece na hraniteljstvu putem jačanja kompetencija hranitelja, ostvarivanjem standarda za hraniteljstvo, razvijanjem mreže hraniteljskih porodica, pružanjem stručne podrške deci i hraniteljima, uspostavljanjem efikasnog praćenja razvoja dece i osnaživanjem dece za prevladavanje teških iskustava.

Pregled strateških pravaca i ciljeva

OPŠTI CILJ **Unapređenje kvaliteta brige o deci bez roditljskog staranja i organizvanje zaštite u skladu sa njihovim potrebama i potencijalima**	
STRATEŠKI PRAVCI	
Prvi strateški pravac: Unapređenje kvaliteta rada.	**Dru strateški pravac**: Promocija CPSU i hraniteljstva.
SPECIFIČNI CILJEVI	

1.1. Specifični cilj: Povećana responzivnost i sposobnost CPSU da odgovori na zahteve kvaliteta poslova iz svoje nadležnosti	**2.1. Specifični cilj: Unapređena saradnja sa medijima, srodnim institucijama, lokalnom samoupravom i drugim organizacijama**
1.2. Specifični cilj: Redefinisanje uloge CPSU u sistemu socijlane zaštite	**2.2. Specifični cilj: Unapređeni mehanizmi za prenos znanja i promociju dobre prakse**

VII OPŠTI CILJ

Opšti cilj delovanja CPSU je unapređenje kvaliteta brige o deci bez roditeljskog staranja i organizvanje zaštite u skladu sa njihovim potrebama i potencijalima.

VIII STRATEŠKI PRAVCI

CPSU je ovim strateškim dokumentom definisao sledeće strateške pravce:

Prvi strateški pravac: Unapređenje kvaliteta rada.

Drugi strateški pravac: Promocija CPSU i hraniteljstva.

Definisani strateški pravci korespondiraju sa ključnim ulogama CPSU u socijalnoj zaštiti. Oni su postavljeni tako da: omogućavaju unapređenje funkcionisanja CPSU u ključnim segmentima u kojima je njeno delovanje očekivano s obzirom na ulogu u sistemu socijalne zaštite u Srbiji; obezbeđuju diverzifikaciju uticaja na kreatore politike i donosioce odluka u socijalnoj zaštiti.

IX SPECIFIČNI CILJEVI, MERE I AKTIVNOSTI
1. STRATEŠKII PRAVAC: Unapređenje kvaliteta rada.

1.1. Specifični cilj: Povećana responzivnost i sposobnost CPSU da odgovori na zahteve kvaliteta poslova iz svoje nadležnosti.

Mera 1.1.1. Do postignića iz specifičnog cilja "1.2. Redefinisanje uloge CPSU u sistemu socijlane zaštite", sa resornim ministarstvom pojasniti ulogu CPSU u vezi sa usvojenjem

Aktivnost 1.1.1.1. Inicirati stručnu raspravu sa resornim ministarstvom i centrima za socijalni rad s ciljem pojašnjavanja uloge CPSU u poslovima u vezi sa usvojenjem.

Aktivnost 1.1.1.2. Izraditi analizu radi identifikacije otvorenih i nedovoljno razjašnjenih pitanja u vezi sa mestom i ulogom CPSU u poslovima u vezi sa usvojenjem, kao i sa pitanjem da li vaspitači i profesori razredne nastave i dalje mogu da budu stručni radnici (ukidanje ove mogućnosti negativno će se odraziti na kvalitet rada CPSU, npr. cela organizaciona jedinica u Valjevu će ostati bez stručnih radnika).

Aktivnost 1.1.1.3. Izraditi nacrt podzakonskih normativnih rešenja za poslove i procedure CPSU u okviru usvojenja, a naročito onih koje se odnose na eventualnu ulogu CPSU u obuci i pripremi potencijalnih usvojilaca. Ako CPSU treba da radi obuku i pripremu potencijalnih usvojilaca, treba razviti program obuke.

Mera 1.1.2. **Pojasniti i učiniti adekvatnijom ulogu CPSU u licenciranju hranitelja**.

Aktivnost 1.1.2.1. Inicirati stručnu raspravu sa resornim ministarstvima i centrima za socijalni rad s ciljem pojašnjavanja uloge CPSU u izdavanju licence hraniteljima.

Aktivnost 1.1.2.2. Izraditi analizu radi identifikacije otvorenih i nedovoljno razjašnjenih pitanja u vezi sa mestom i ulogom CPSU u izdavanju licence hraniteljima. Tom prilikom istaći pitanje ko izdaje potvrde hraniteljima. Obrazložiti i argumentovati stav da izdavanje potvrda hraniteljima treba da bude u nadležnosti CPSU (sada ih izdaje CSR), jer CPSU realizuje obuku i preipremu potencijalnih hranitelja, izdaje nalaz i mišljenje koje upućuje nadležnom CSR radi izdavanja potvrde i licence. Ovakva procedura nije povoljna za hranitelje, jer postoji mogućnost različitih stavova CPSU i CSR o tome da li treba izdati licencu hanitelju, hranitelji se upućuju iz jedne u drugu ustanovu socijalne zaštite (iz CPSU u CSR), a postoje i problemi u vezi sa nadležnošću za prikupljanje dokaza potrebnih za izdavanje licence, kao i drugi proceduralni problemi koje treba razrešiti.

Aktivnost 1.1.2.3. Izraditi nacrt podzakonskih normativnih rešenja za poslove i procedure CPSU u vezi sa izdavanjem licence hraniteljima.

Mera 1.1.3. **Pojasniti i učiniti adekvatnijom ulogu CPSU u specijalizovanom, urgentnom, povremenom i srodničkom hraniteljstvu**.

Aktivnost 1.1.3.1. Inicirati stručnu raspravu sa resornim ministarstvima i centrima za socijalni rad s ciljem pojašnjavanja uloge CPSU u specijalizovanom, urgentnom i povremenom hraniteljstvu, kao i stručnu raspravu o jasnijem uređenju srodničkog hraniteljstva, koje postaje sve veći izazov u radu a čini ga 35% od ukupnog broja hraniteljskih porodica u svim centrima za porodični smeštaj i usvojenje u Srbiji.

Aktivnost 1.1.3.2. Izraditi analizu radi identifikacije otvorenih i nedovoljno razjašnjenih pitanja u vezi sa mestom i ulogom CPSU u specijalizovanom, urgentnom , povremenom i srodničkom hraniteljstvu; s posebnim osvrtom na to da CPSU, u aktuelnom trenutku, bez normativnih rešenja, jasnih standarda, sa neadekatnim brojem i strukturom zaposlenih, ne vidi sebe kao centar usmeren i ka porodičnom smeštaju za odrasle i starije osobe.

Aktivnost 1.1.3.3. Izraditi nacrt podzakonskih normativnih rešenja za poslove i procedure CPSU u specijalizovanom, urgentnom, povremenom i srodničnkom hraniteljstvu.

Mera 1.1.4. **Pojasniti i učiniti adekvatnijom ulogu CPSU u pripremi dece i mladih za osamostaljenje i nakon izlaska sa hraniteljstva.**

Aktivnost 1.1.4.1. Izraditi analizu radi identifikacije otvorenih i nedovoljno razjašnjenih pitanja u vezi sa mestom i ulogom CPSU u pripremi dece i mladih za osamostaljenje. Posebno se osvrnuti na sledeća pitanja:

1) nedostatke u praksi u pripremi dece za osamostaljivanje (postoji obaveza, prema Pravilniku o hraniteljstvu da Centar za socijalne rad donosi u saradnji sa CPSU plan osamostaljivanja, sa jasno podeljenim ulogama i zadacima, najkasnije od 14. godina deteta, što se ne radi u praksi, ne radi se zajednički plan rada CSR i CPSU);
2) veze između programa osamostaljivanja i drugih institucija, kompanija, NSZ, jedinica lokalne samouprave;
3) učestvovanja u projektima koj se odnose na osamostavljivanje, a koji umreževaju civilni sektor, institucije socijalne zaštite, NSZ i druge relevantne socijalne aktere;
4) razvoja programa za osamostaljivanje kao programa rada sa korisnicima (s osvrtom na nekadašnji GRIG program), u dva segmenta: (a) priprema mladih dok su u hraniteljskoj porodici, (b) podrška mlade osobe kad napusti hraniteljsku porodicu, kao i s osvrtom na rizik: motivacija mladih za učešće u programu.

Aktivnost 1.1.4.2. Izraditi nacrt programa za osamostaljivanje dece i mladih.

Aktivnost 1.1.4.3. Inicirati stručnu raspravu sa resornim ministarstvima, centrima za socijalni rad i drugim socijalnim akterima u vezi sa programima osamostaljivanja (koncipiranja i realizacije programa).

Mera 1.1.5. Unapređenje rada sa biološkim porodicama

Aktivnost 1.1.5.1. Inicirati saradnju sa CSR-ima u vezi sa unapređenjem rada sa biološkim porodicama, radi unapređenja kontakata deteta sa biološkom porodicom, i eventualne podrške i pripreme roditelja za povratak deteta, kao i rad sa porodiom i detetom nakon povrataka deteta u biološku porodicu.

Aktivnost 1.1.5.2. Razviti protokole i procedure o saradnji sa CSR-ima o pitanjima iz aktivnosti 1.1.5.1.

Aktivnost 1.1.5.3. Unaprediti saradnju sa OCD radi zajedničkog učešća na konkursima za jačanje kapaciteta bioloških porodica radi prevencije izmeštanja deteta iz porodice i reunifikacije.

Mera 1.1.6. Povećati broj zaposlenih, naročito zaposlenih stručnih radnika, u CPSU

Aktivnost 1.1.6.1. Izraditi pregled kretanja broja zaposlenih, s fokusom na prethodnih pet godina, identifikovati na kojim poslovima je došlo do smanjenja broja zaposlenih i kako to utiče na poslove iz nadležnosti CPSU.

Aktivnost 1.1.6.2. Razgovarati sa predstavnicima resornih ministarstava, upoznati ih sa negativnim posledicama smanjenja broja zaposlenih na kvalitet zaštite dece na porodičnom smeštaju i kvalitet mera i aktivnosti CPSU, i sa njima tražiti načine u okviru zakonskih mogućnosti za povećanje broja zaposlenih. Akcenat staviti na to da postoji ozbiljna opasnost da će, ako se ne obnavlja broj zaposlenih nakon odlaska zaposlenih u penziju, za dve-tri godine CPSU ostati bez 30% zaposlenih; te da će CPSU imati ozbiljan problem ako se i dalje ne bude dozvoljavalo zapošljavanje novog kadra.

1.2. Specifični cilj: Redefinisanje uloge CPSU u sistemu socijlane zaštite.

Mera 1.2.1. U okviru izrade nove Strategije unapređenja socijalne zaštite na nacionalnom nivou i drugih planskih dokumenata na nacionalnom nivou, kao i u okviru izmena Zakona o socijalnoj zaštiti, pokretanje odnosno pridruživanje inicijativama za izmenu mesta i uloge centara za porodični smeštaj i usvojenje.

Aktivnost 1.2.1.1. Izrada analize / studije radi argumentisanja stanovišta da poslovi u vezi sa usvojenjem ne treba da budu deo nadležnosti centara za porodični smeštaj i usvojenje u Srbiji.

Aktivnost 1.2.1.2. Izrada plana javnog zagovaarnja ideje iz aktivnosti 1.2.1.1.

Aktivnost 1.2.1.3. Zagovaranje ideje iz aktivnosti 1.2.1.1. kod drugih centara za porodični smešataj i usvojenje, centara za socijalni rad, drugih relevantnih organizacija u sistemu socijalne zaštite, kao i pred resornim ministarstvom.

Aktivnost 1.2.1.4. Izrada nacrta normativnih rešenja povodim ideje iz aktivnosti 1.2.1.1.

Aktivnost 1.2.1.5. Pokretanje inicijative na osnovu konkrentih nacrta normativnih rešenja za izmenu zakonskih rešenja i podzakonskih propisa radi izostavljanja poslova u vezi sa usvojenjem kao dela nadležnosti centara za porodični smeštaj i usvojenje u Srbiji.

2. STRATEŠKI PRAVAC: Promocija CPSU i hraniteljstva.

2.1. Specifični cilj: Unapređena saradnja sa medijima, srodnim institucijama, lokalnom samoupravom i drugim organizacijama.

Mera 2.1.1. **Osmišljena komunikacija CPSU sa svim relevantnim akterima (resornim ministarstvima, medijima, srodnim institucijama, lokalnom samoupravom i drugim organizacijama).**

Aktivnost 2.1.1.1. Izrada Komunikacijske strategije, sa medijima, srodnim institucijama, lokalnom samoupravom i drugim organizacijama.

Mera 2.1.2. **Javno zagovaranje izmene zakonskih i drugih normtivnih rešenja koje se tiču hraniteljstva**

Aktivnost 2.1.2.1. Izada Plana javnog zagovaranja, sa najmanje sledećim oblastima:
1) mesto i uloga hraniteljstva;
2) nacionalna kampanja za hraniteljstvo da hraniteljstvo u ministarstvu nadležnom za brigu o porodici i ministarstvu nadležnom za socijalnu zaštitu bude svake godine usluga odnosno deo budžeta i finansijskog plana
3) zagovaranje normativnih promena na osnovu rezultata analiza / studija planiranih u posebnim aktivnostima u ovom strateškom dokumentu, koje se na to odnose.

Mera 2.1.3. Povećati prisutnost i kvalitet nastupa predstavnika CPSU u medijima i javnosti (stručnoj i široj), radi promovisanja uloge CPSU, unapređenja saradnje, preveniranja i razjrešavanja izazovnih situacija.

Aktivnost 2.1.3.1. Kontinuirana saradnja sa medijima, s ciljem afirmativnog predstavljanja hraniteljstva i CPSU - u skladu sa Planom komunikacije

Aktivnost 2.1.3.2. Treninzi menadžmenta i zaposlenih za javni nastup i komunikaciju sa predstavnicima medija, u cilju bolje osposobljenosti zaposlenih za javne nastupe i objektivnog izveštavanja medija.

Aktivnost 2.1.3.3. Organizacija skupova, sastanaka i ciljanih akcija, preventivnih i reaktivnih, s ciljem uspostavljanja i unapređenja saradnje sa relevantnim socijalnim akterima, u skladu sa Planom komunikacije

2.2. Specifični cilj: Unapređeni mehanizmi za prenos znanja i promociju dobre prakse

Mera 2.2.1. Organizovanje stručnih skupova

Aktivnost 2.2.1.1. Identifikovanje tema relevatnih za CPSU, radi organizovanja stručnih skupova

Aktivnost 2.2.1.2. (Isto kao Aktivnost 2.1.3.2.)

Mera 2.2.2. Analize, istraživanja, studije

Aktivnost 2.2.2.1. Organizovanje i neposredna realizacija analiza, istraživanja, studija i sl. s ciljem jasnijih uvida u potrebe za akcijama za unapređenje prakse, uz mogućnost angažovanja eksternih saradnika.

Mera 2.2.3. Izdavačka delatnost

Aktivnost 2.2.3.1. Štampanje i digitalna publikacija: (a) zbornika, (b) istraživanja, (c) analiza, (d) vodiča, (e) priručnika, (f) druge stručne autorizovane literature, (g) odluka organa i tela CPSU (sa depersonalizovanim podacima), (h) najčešćih pitanja i odgovora i dr.

X MONITORING, EVALUACIJA I AKCIONI PLAN

CPSU će raditi interni monitoring i evaluaciju na svim nivoima na kraju svake godine, kao i godišnje izveštaje o realizaciji strateškog plana.

Sistem praćenja rada zaposlenih je nešto na čemu će se i dalje intenzivno raditi, kao i samoprocena rada, posebno sistema planiranja i izveštavanja zaposlenih.

CPSU će za sopstvene potrebe organizovati kontinuirani monitoring na nivou aktivnosti, kako bi se pratio učinak i procenili neposredni efekti. Na ovom nivou realizacije najvažnije smernice biće upravo uočeni efekti, eventualni izazovi i prepreke na koje treba primeniti adekvatne intervencije kako bi se aktivnosti nastavile, redefinisale, preuobličile, isključile ili uvele nove.

CPSU će Strateški plan realizovati u skladu sa postojećom organizacijom rada.

Akcionim planom CPSU će jasno postaviti prioritizaciju i dinamiku aktivnosti za svaku godinu, uz definisanje rokova, potrebnih resursa i odgovornostima za sve nosioce. Nivoi odgovornosti za realizaciju strateških ciljeva, mera i aktivnosti biće u skladu sa nivoima odgovornosti koje nosi opis poslova i prilagođeni kompetencijama zaposlenih.

CPSU radi na pojedinačnim merama timski, prema dogovorenoj podeli posla i u tom pravcu će se ići i prilikom realizacije ovog strateškog plana.

Matrica Akcionog plana za primenu Strateškog plana CPSU, za period od 2021. do _____. godine

OPŠTI CILJ			
Prvi strateški pravac: UNAPREĐENJE KVALITETA RADA			
1.1. Specifični cilj: Povećana responzivnost i sposobnost CPSU da odgovori na zahteve kvaliteta poslova iz svoje nadležnosti			
Mera 1.1.1. Redefinisanje uloge CPSU u sistemu socijlane zaštite", sa resornim ministarstvom pojasniti ulogu CPSU u vezi sa usvojenjem			
Aktivnosti	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 1.1.1.1. Inicirati stručnu raspravu sa resornimministarstvom i centrima za socijalni rad s ciljem pojašnjavanja uloge CPSU u poslovima u vezi sa usvojenjem.	Oktobar, Novembar Decembar 2021.	**CPSU Beograd**-direktor ustanove I stručni tim Učesnici : predstavnici resornih ministarstava, predstavnici drugih CPSU-ova, centra za socijalni rad i OCD	Budžet-CPSU/donacija iz projekta 550.000

Aktivnost 1.1.1.2. Izraditi analizu radi identifikacije otvorenih i nedovoljno razjašnjenih pitanja u vezi sa mestom i ulogom CPSU u poslovima u vezi sa usvojenjem, kao i sa pitanjem da li vaspitači i profesori razredne nastave i dalje mogu da budu stručni radnici	Mart 2022.	Direktor ustanove I stručni tim Učesnici : predstavnici resornih ministarstava, predstavnici drugih CPSU-ova, centra za socijalni rad I OCD	Donacija /projektna aktivnost U okviru predviđenih sredstava iz aktivnosti 1.1.1.1.
Aktivnost 1.1.1.3. Izraditi nacrt podzakonskih normativnih rešenja za poslove i procedure CPSU u okviru usvojenja, a naročito onih koje se odnose na eventualnu ulogu CPSU u obuci i pripremi potencijalnih usvojilaca.	April 2022.	Direktor ustanove I stručni tim, Učesnik Eksterni ekspert radne grupe iz aktivnosti 1.1.1.1. i 1.1.1.2	Donacija/projektna aktivnost U okviru predviđenih sredstava iz aktivnosti 1.1.1.1.

Mera 1.1.2. Pojasniti i učiniti adekvatnijom ulogu CPSU u licenciranju hranitelja.			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 1.1.2.1. Inicirati stručnu raspravu sa resornim ministarstvima i centrima za socijalni rad s ciljem pojašnjavanja uloge CPSU u izdavanju licence hraniteljima.	Decembar 2021.	Direktor ustanove I stručni tim Učesnici : predstavnici resornih ministarstava, predstavnici drugih CPSU-ova, centra za socijalni rad I OCD	Budžet CPSU/donacija iz projekta U okviru predviđenih sredstava iz aktivnosti 1.1.1.1.

Aktivnost 1.1.2.2. Izraditi analizu radi identifikacije otvorenih i nedovoljno razjašnjenih pitanja u vezi sa mestom i ulogom CPSU u izdavanju licence hraniteljima	Mart 2021.	Direktor I stručni tim Učesnici: predstavnici resornih ministarstava, predstavnici drugih CPSU-ova, centra za socijalni rad I OCD	Budžet CPSU/donacija iz projekta U okviru predviđenih sredstava iz aktivnosti 1.1.1.1
Aktivnost 1.1.2.3. Izraditi nacrt podzakonskih normativnih rešenja za poslove i procedure CPSU u vezi sa izdavanjem licence hraniteljima.	April 2022.	Direktor I stručni tim Učesnik eksterni ekspert radne grupe	Budžet CPSU/donacija iz projekta u okviru predviđenih sredstava iz aktivnosti 1.1.1.1
Mera 1.1.3. Pojasniti i učiniti adekvatnijom ulogu CPSU u specijalizovanom, urgentnom, povremenom i srodničkom hraniteljstvu.			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 1.1.3.1. Inicirati stručnu raspravu sa resornim ministarstvima i centrima za socijalni rad s ciljem pojašnjavanja uloge CPSU u specijalizovanom, urgentnom i povremenom hraniteljstvu,	Decembar 2021.	Direktor ustanove i stručni tim Učesnici : predstavnici resornih ministarstava, predstavnici drugih CPSU-ova, centra za socijalni rad I OCD	Budžet CPSU/donacija iz projekta u okviru predviđenih sredstava iz aktivnosti 1.1.1.1
Aktivnost 1.1.3.2. Izraditi analizu radi identifikacije otvorenih i nedovoljno razjašnjenih pitanja u vezi sa mestom i ulogom CPSU u	Mart 2021.	Direktor ustanove I stručni tim Učesnici : predstavnici resornih	Budžet CPSU/donacija iz projekta u okviru predviđenih

specijalizovanom, urgentnom , povremenom i srodničkom hraniteljstvu;		ministarstava, predstavnici drugih CPSU-ova, centra za socijalni rad I OCD	sredstava iz aktivnosti 1.1.1.1
Aktivnost 1.1.3.3. Izraditi nacrt podzakonskih normativnih rešenja za poslove i procedure CPSU u specijalizovanom, urgentnom, povremenom i srodničnkom hraniteljstvu	April 2022.	Direktor I stručni tim Učesnik: eksterni ekspert radne grupe	Budžet CPSU/donacija iz projekta u okviru predviđenih sredstava iz aktivnosti 1.1.1.1
Mera 1.1.4. Pojasniti i učiniti adekvatnijom ulogu CPSU u pripremi dece i mladih za osamostaljenje i nakon izlaska sa hraniteljstva.			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 1.1.4.1. Izraditi analizu radi identifikacije otvorenih i nedovoljno razjašnjenih pitanja u vezi sa mestom i ulogom CPSU u pripremi dece i mladih za osamostaljenje	Maj 2023.	Direktor i stručni tim Učesnici Centri za porodični smeštaj i usvojenje	Donacija iz projektnih aktivnosti 100.000
Aktivnost 1.1.4.2. Izraditi nacrt programa za osamostaljivanje dece i mladih.	Decembar 2023.	Stručni tim	300.000 Donacija iz projektnih aktivnosti
Aktivnost 1.1.4.3. Inicirati stručnu raspravu sa resornim ministarstvima, centrima za socijalni rad i drugim socijalnim akterima u vezi sa programima osamostaljivanja		Direktor i stručni tim	Projektna aktivnost 80.000,00

(koncipiranja i realizacije programa).			
Mera 1.1.5.. Unapređenje rada sa biološkim porodicama			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 1.1.5.1. Inicirati saradnju sa CSR-ima u vezi sa unapređenjem rada sa biološkim porodicama	Decembar 2022.	Direktor i stručni tim	X
Aktivnost 1.1.5.2. Razviti protokole i procedure o saradnji sa CSR-ima o pitanjima iz aktivnosti 1.1.5.1.	Februar 2023.	Direktori I Stručni timovi obe ustanove	X
Aktivnost 1.1.5.3. Unaprediti saradnju sa OCD radi zajedničkog učešća na konkursima za jačanje kapaciteta bioloških porodica radi prevencije izmeštanja deteta iz porodice i reunifikacije.	kontinuirano	Direktor CPSU, Rukovodilac stručne službe	X
Mera 1.1.6. Povećati broj zaposlenih, naročito zaposlenih stručnih radnika, u CPSU			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 1.1.6.1. Izraditi pregled kretanja broja zaposlenih	Kontinuirano	Menadžment ustanove (direktor, pravna	

		služba ekonomista, rukovodilac stručne službe)	X
Aktivnost 1.1.6.2. Razgovarati sa predstavnicima resornih ministarstava, upoznati ih sa negativnim posledicama smanjenja broja zaposlenih na kvalitet zaštite dece na porodičnom smeštaju i kvalitet mera i aktivnosti CPSU	Kontinuirano	Direktor, pravna služba, rukovodilac stručne službe	X
1.2. Specifični cilj: Redefinisanje uloge CPSU u sistemu socijlane zaštite.			
Mera 1.2.1. U okviru izrade nove Strategije unapređenja socijalne zaštite na nacionalnom nivou i drugih planskih dokumenata na nacionalnom nivou, kao i u okviru izmena Zakona o socijalnoj zaštiti, pokretanje odnosno pridruživanje inicijativama za izmenu mesta i uloge centara za porodični smeštaj i usvojenje.			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 1.2.1.1. Izrada analize / studije radi argumentovanja stanovišta da poslovi u vezi sa usvojenjem ne treba da budu deo nadležnosti centara za porodični smeštaj i usvojenje u Srbiji.	Mart 2022	Direktor I stručni tim CPSU Beograd	X
Aktivnost 1.2.1.2. Izrada plana javnog zagovaarnja ideje iz aktivnosti 1.2.1.1.	April 2022.	Direktor i stručni tim	X
Aktivnost 1.2.1.3. Zagovaranje ideje iz aktivnosti 1.2.1.1. kod drugih centara za			

porodični smešataj i usvojenje, centara za socijalni rad, drugih relevantnih organizacija u sistemu socijalne zaštite, kao i pred resornim ministarstvom.	Maj 2022.	Direktor I stručni tim	X
Aktivnost 1.2.1.4. Izrada nacrta normativnih rešenja povodim ideje iz aktivnosti 1.2.1.1.	Oktobar 2022.	Direktor I stručni tim	X
Aktivnost 1.2.1.5. Pokretanje inicijative na osnovu konkrentih nacrta normativnih rešenja za izmenu zakonskih rešenja i podzakonskih propisa radi izostavljanja poslova u vezi sa usvojenjem kao dela nadležnosti centara za porodični smeštaj i usvojenje u Srbiji.	Novembar, decembar 2022.	Direktor I stručni tim	X
Drugi strateški pravac: Promocija CPSU i hraniteljstva			
2.1. Specifični cilj: Unapređena saradnja sa medijima, srodnim institucijama, lokalnom samoupravom i drugim organizacijama.			
Mera 2.1.1. Osmišljena komunikacija CPSU sa svim relevantnim akterima (resornim ministarstvima, medijima, srodnim institucijama, lokalnom samoupravom i drugim organizacijama).			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**

		(Organ/Telo/Osoba)	
Aktivnost 2.1.1.1. Izrada Komunikacijske strategije, sa medijima, srodnim institucijama, lokalnom samoupravom i drugim organizacijama.	Oktobar 2022.	Direktor i stručna služba	X
Mera 2.1.2. Javno zagovaranje izmene zakonskih i drugih normtivnih rešenja koje se tiču hraniteljstva			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 2.1.2.1. Izrada Plana javnog zagovaranja	April 2022	Direktor i stručna služba	X
Mera 2.1.3. Povećati prisutnost i kvalitet nastupa predstavnika CPSU u medijima i javnosti (stručnoj i široj), radi promovisanja uloge CPSU, unapređenja saradnje, preveniranja i razjrešavanja izazovnih situacija.			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 2.1.3.1. Kontinuirana saradnja sa medijima, s ciljem afirmativnog predstavljanja hraniteljstva i CPSU - u skladu sa Planom komunikacije	Kontinuirano	Direktor i stručna služba Centra	X

Aktivnost 2.1.3.2. Treninzi menadžmenta i zaposlenih za javni nastup i komunikaciju sa predstavnicima medija, u cilju bolje osposobljenosti zaposlenih za javne nastupe i objektivnog izveštavanja medija.	Mart 2023.	Direktor i rukovodilac stručne službe	100.000
Aktivnost 2.1.3.3. Organizacija skupova, sastanaka i ciljanih akcija, preventivnih i reaktivnih, s ciljem uspostavljanja i unapređenja saradnje sa relevantnim socijalnim akterima, u skladu sa Planom komunikacije	kontinuirano	Direktor I stručna služba	Budžet CPSU Beograd 300.000.00
2.2. Specifični cilj: Unapređeni mehanizmi za prenos znanja i promociju dobre prakse			
Mera 2.2.1. . Organizovanje stručnih skupova			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 2.2.1.1. Identifikovanje tema relevatnih za CPSU, radi organizovanja stručnih skupova	Kontinuirano	Direktor I rukovodilac stručne službe	X

Aktivnost 2.2.1.2. (Isto kao Aktivnost 2.1.3.2)	Kontinuirano	Direktor i zaposleni CPSU	Budžet CPSU Beograd i OCD 500.000,00
Mera 2.2.2. Analize, istraživanja, studije			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 2.2.2.1. Organizovanje i neposredna realizacija analiza, istraživanja, studija i sl. s ciljem jasnijih uvida u potrebe za akcijama za unapređenje prakse, uz mogućnost angažovanja eksternih saradnika.	Kontinuirano	Direktor, rukovodilac stručne službe, pravnici sekretari I ekonomista (menadžment ustanove)	Donacija 300,000.00
Mera 2.2.3. Izdavačka delatnost			
Aktivnost	**Rok / Vremenski okvir**	**Odgovornost za realizaciju aktivnosti (Organ/Telo/Osoba)**	**Potrebni resursi (Izvor i iznos)**
Aktivnost 2.2.3.1. Štampanje i digitalna publikacija: (a) zbornika, (b) istraživanja, (c) analiza, (d) vodiča, (e) priručnika, (f) druge stručne autorizovane literature, (g) odluka organa i tela CPSU (sa depersonalizovanim podacima), (h) najčešćih pitanja i odgovora i dr.	Kontinuirano	Menadžment ustanove	600.000,00

Napomena:

Akcioni plan je radjen u skladu sa tekućim aktivnostima MINBPD I

MINRZS na izradi Nacrta Zakona o socijalnoj zaštiti, Porodičnog zakona, kao I projektnim aktivnostima CPSU Beograd na izradi nacrta izmene I dopune Pravilnika o hraniteljstvu u saradnji sa oba resorna ministarrstva I UNICEF-om.